

Tidsskriftet Grønland 25 år

af Mads Lidegaard

Tidsskriftet „Grønland“ kan ved begyndelsen af året 1978 fejre sit 25 års jubilæum, siden Det grønlandske Selskab med udgangen af 1952 standsede udgivelsen af et årsskrift og erstattede det med et månedsskrift.

Igennem dette tidsrum har tidsskriftet under skiftende redaktører afspejlet Grønlands udvikling i en afgørende og skæbnesvanger periode i landets historie – fra kolonisystemets ophævelse og starten af hele den moderne opbygning – til hjemmestyredebatten i de seneste år. Denne udvikling har haft mange aspekter, økonomiske, sociale, kulturelle, menneskelige – og politiske.

Selskabet har valgt at markere jubilæet ved at udgive et dobbeltnummer med væsentlige politiske taler fra denne periode. Enkelte af dem har allerede tidligere været trykt i tidsskriftet, men de fleste er hentet fra landsrådets forhandlinger, folketingstidende og arkiver og gøres dermed mere tilgængelige for en bredere kreds, der gennem dette kilde-

materiale kan følge de politiske tanker og processer under nyordningen.

Der har selvfølgelig været mange flere væsentlige og spændende taler end her medtaget. Udvælgelsen er sket efter følgende kriterier:

- 1) Så vidt muligt en tale af hver ledende politiker.
- 2) Danske statsministre som udtryk for den danske politik.
- 3) Taler både fra folketing, landsråd og radio.
- 4) Taler holdt i forbindelse med væsentlige politiske hændelser.
- 5) Taler af kvalitet.

På eet punkt er udvalget anakronistisk, for så vidt som det begynder allerede år 1948. Det skyldes, at den periode, tidsskriftet i princippet dækker, nemlig nyordningen, har sin logiske begyndelse i 1948 med landsrådets „Ja“ til moderniseringen, og selv om tidsskriftet først startede nogle år senere, vil talesamlingen historisk set være mere afrundet og værdifuld, hvis udgangspunktet – og der-



Det første bestyrelsesmøde i Det arktiske Institut 1. oktober 1954. Siddende fra venstre: Eske Bruun, Helge Larsen og Ejnar Mikkelsen og stående Poul M. Hansen og Arne Noe Nygaard. Ejnar Mikkelsen var den første formand for Det grønlandske Selskab, og han afløstes senere af Helge Larsen.

med forudsætningen for alle de senere taler – tages med.

I nogle taler er der udeladt lidt stof, enten om detailemner eller mindre væsentlige ting – *eller* formalia og høflighedsfraser af forskellig art.

Nummeret vil formentlig være vel-

egnet i studiekredse og anden undervisning, hvor historisk kildemateriale savnes.

Redaktionen og selskabets bestyrelse takker alle trofaste læsere gennem de 25 år og håber på fortsat godt samarbejde.